

БИЛТЕН ЕКО

Месечни извештај о стању животне средине у граду Крагујевцу

Година 2.

Број 22

децембар 2011.

ARHUS KC
ARHUS CENTAR KRAGUJEVAC

udruženje građana
Stakleno Zvono
ekološki e-magazin

**ИЗВЕШТАЈ
О СТАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
У ГРАДУ КРАГУЈЕВЦУ
децембар
2011.**

Крагујевац у децембру

5 АЕРОЗАГАЂЕЊЕ
НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
у децембру 2011. године

10 ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ
КОМУНАЛНЕ БУКЕ
за децембар 2011. године

14 Презентована прва фаза у изради
Локалног плана управљања отпадом

16 Стратегија одрживог развоја
града Крагујевца

17 Нови закони из области
заштите животне средине

18 Експедиција на Јужни пол

АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА у децембру 2011. године

СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА

У децембру 2011. године концентрације сумпор диоксида праћене су на пет, формалдехида на четири мерна места, чађи и азот диоксида на (5+4) мерна места, а бензена на једном мерном месту.

СУМПОР ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности сумпор диоксида месеца нису биле изнад законом дозвољених $GVI\ 125\ \mu g/m^3$. Максимална измерена вредност била је $32\ \mu g/m^3$, мерно место О.Ш. "Мирко Јовановић", 29.12.2011.

АЗОТ ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности азот диоксида (мерено на пет мерних места) нису биле изнад дозвољених нису биле изнад дозвољених $GVI\ 85\ \mu g/m^3$. Максимално измерена вредност била је $79\ \mu g/m^3$ 05.12.2011., на мерном месту "Пивара", док је граница толеранције $40\ \mu g/m^3$.

ЧАЂ

У току овог месеца, 24 часовне вредности чађи биле су изнад законом дозвољених $GVI\ 50\ \mu g/m^3$ у трајању од седам дана на мерном месту ЈКП "Чистоћа", три дана у центру "споменик штафети". Максимално измерена вредност била је $72\ \mu g/m^3$ 01.12.2011., на мерном месту индустријска зона "Чистоћа", док је граница толеранције $25\ \mu g/m^3$.

Резултати испитивања концентрација SO_2 , чађи, NO_2 (основне загађујуће материје) на подручју града Крагујевца у току децембра 2011. године

Локалне мерне станице за имисиона мерења (24 h мерења)	СРЕДЊА МЕСЕЧНА ВРЕДНОСТ			МАКСИМАЛНА ВРЕДНОСТ			БРОЈ ДАНА ИЗНАД ГВИ		
	SO_2 $\mu g/m^3$	Чађ $\mu g/m^3$	NO_2 $\mu g/m^3$	SO_2 $\mu g/m^3$	Чађ $\mu g/m^3$	NO_2 $\mu g/m^3$	SO_2 $\mu g/m^3$	Чађ $\mu g/m^3$	NO_2 $\mu g/m^3$
Чистоћа	8	40	26	16	72	55		7	
Споменик Штафета	7	32	28	22	56	61		3	
Илићево	7	24	22	28	46	32			
О.Ш. „Мирко Јовановић“	10	14	27	32	30	57			
Пивара – парк	7	25	38	27	41	79			
*ГВИ (гранична вредност имисије)									
Г В И	за SO_2 за 24 часа						125 $\mu g/m^3$		
	за SO_2 за годину дана						50 $\mu g/m^3$		
	за чађ за 24 часа, одн. за годину дана						50 $\mu g/m^3$		
	за NO_2 за 24 часа						85 $\mu g/m^3$		

УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ

Измерене вредности укупних таложних материја у децембру јесу прекорачиле ГВИ од **450 mg/m²/дан**. Максимална вредност измерена је на мерном месту улица Саве Ковачевића у центру града од **815,84 mg/m²/дан**. На мерним местима "Чистоћа" измерене су вредности укупних таложних материја **701,55 mg/m²/дан**, на мерном месту Железничка станица **686,22 mg/m²/дан**, на мерном месту О.Ш. "Милутин Тодоровић" **537,73 mg/m²/дан**. Средња месечна вредност имисије укупних таложних материја износила је у децембру **388,52 mg/m²/дан**.

Резултати испитивања концентрација укупних таложних материја на подручју града Крагујевца у току децембра 2011. године

МЕРНО МЕСТО	УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ	Растворне материје	Нерастворне материје
Мерна јединица	mg/m ² /дан	g/m ² /дан	g/m ² /дан
Ул. Саве Ковачевића	815,84	345,34	470,50
Солитер "У"	201,70	77,06	124,64
Железн. станица "Диорк"	686,22	187,15	499,07
Хитна помоћ	183,48	51,24	132,24
О.Ш. "Мирко Јовановић"	128,17	39,19	88,99
О.Ш. "Вук Караџић"	257,27	131,06	126,21
Илићево – дечје обданиште	327,51	113,63	213,89
Станово - Циглана	338,00	101,57	236,43
О.Ш. "III Крагујевачки батаљон"	201,57	58,71	142,85
Пивара код парка	283,22	87,28	195,93
Чистоћа Илићево	701,55	162,38	539,17
О.Ш. "Милутин и Драгиња Тодоровић"	537,73	220,18	317,55
УКУПНО	4662,26	1574,79	3087,47
Средња вредност	388,52	131,23	257,29

МДК за укупне таложне материје 450 mg / m² / дан

ТЕШКИ МЕТАЛИ

Концентрације тешких метала (олова, цинка и кадмијума) из седиментатора мерене су на четири мерна места и у децембру су биле испод ГВИ вредности.

Резултати испитивања концентрација тешких метала из седиментатора на испитиваним локацијама за град Крагујевац у току децембра 2011. године

ЛОКАЦИЈА	ОЛОВО	КАДМИЈУМ	ЦИНК
ГВИ	250 µg/m ² /дан	5 µg/m ² /дан	400 µg/m ² /дан
Ул. Саве Ковачевића	2,85	0,13	35,60
Железничка станица «Диорк»	12,56	0,19	30,71
Пивара код парка	1,63	0,85	13,32
Станово Циглана	2,33	3,10	14,98
УКУПНО	19,37	4,28	94,60
Средња вредност	4,84	1,07	23,65

ТЕШКИ МЕТАЛИ
у суспендованим честицама

Концентрације тешких метала (олова, цинка, кадмијума) у суспендованим честицама у децембру 2011. године, мерене су на четири мерна места на раскрсницама у трајању од седам дана месечно. Измерене концентрације праћених тешких метала нису биле изнад толерантне вредности на праћеним локацијама.

Тешки метали у суспендованим честицама, за децембар 2011. године

ЛОКАЦИЈА	ОЛОВО			КАДМИЈУМ			ЦИНК		
	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ
ГВИ	1 µg/m ³			0.01 µg/m ³					
Споменик Штафета	0,09	0,11	/	<0,003	<0,003	/	0,095	0,106	
Аутобуска станица	0,12	0,18	/	<0,003	<0,003	/	0,583	0,631	
Средња медицинска школа	<0,03	<0,03	/	<0,003	<0,003	/	0,064	0,078	
Мала вага	<0,03	<0,03	/	<0,003	<0,003	/	0,510	0,812	

АЗОТ ДИОКСИД, ЧАЋ И БЕНЗЕН
– имисиона мерења пореклом из саобраћаја

У децембру 2011. године на раскрсницама: у центру, код медицинске школе, на малој ваги и код аутобуске станице мерене су концентрације горе наведених аерополутанаса.

1. Концентрација **бензена** мерена у центру града у трајању од седам дана била је изнад законом дозвољених норми. Дозвољена гранична вредност имисије за бензен је $8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, граница толеранције 3, а измерене су вредности мање од $0,25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ на мерном месту центар града, "споменик штафета".

2. Концентрације **чађи** биле су изнад законских норми. Дозвољена гранична вредност имисије за чађ је $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, а измерене су вредности до $87 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (22., од 24. до 28.12.2011.) у трајању од шест дана на мерном месту раскрсница "Мала вага", у центру града до $56 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (09.-11.12.2011.), као и на мерном месту раскрснице код аутобуске станице од 55 до $59 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (26.-28.12.2011.)

4. Концентрације **азот диоксида** на раскрсницама (четири мерна места) биле су изнад законских норми. Толерантна вредност имисије за азот диоксид је $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$, граница толеранције $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, а измерена је максимална вредност на мерном месту раскрсница код аутобуске станице од $85 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (27.12.2011.). На сва четири мерна места измерене вредности азотових оксида биле су изнад границе толеранције $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Имисија органских и неорганских материја пореклом од саобраћаја
за децембар 2011. године

ЛОКАЦИЈА	ПРИЗЕМНИ ОЗОН			БЕНЗЕН			АЗОТДИОКСИД			ЧАЋ		
	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Бр. дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ
ГВИ	$120 \mu\text{g}/\text{m}^3$			$5 \mu\text{g}/\text{m}^3$			$85 \mu\text{g}/\text{m}^3$			$50 \mu\text{g}/\text{m}^3$		
Споменик штафета				0,13	0,25		28	61				
Аутобуска станица							59	85		51	59	
Средња медицинска школа							29	61		26	29	
Мала вага							53	67		65	87	

ЗАКЉУЧАК

У децембру 2011. године у Крагујевцу регистровано је прекорачење дозвољених вредности праћених аерополутанаса.

Измерене су више од дозвољених вредности за чађ на раскрсницама "Мала вага" и код аутобуске станице, ЈКП "Чистоћа" и у центру града. Измерене су више вредности од дозвољених вредности укупних таложних материја на мерним местима ЈКП "Чистоћа" у индустријској зони, улица Саве Ковачевића – центар града, железничка станица и на мерном месту О.Ш. "Милутин Тодоровић".

Измерене су више вредности од граница толеранције за азотове оксиде на свим мерним местима (осим у Илићеву), као и на свим праћеним раскрсницама.

Измерене су више вредности од толерантне вредности везано за чађ на раскрсници "Мала вага".

Измерене вредности праћених аерополутанаса последица су појачаног саобраћаја и почетка грејне сезоне, са већим бројем и индивидуалних и правних емитера аерозагађења, који као гориво користе горива која својом емисијом оптерећују квалитет ваздуха.

КРАТКОРОЧНЕ МЕРЕ

Редовно праће и чишћење улица и тротоара у урбаном делу града, посебно део града око аутобуске станице и самом центру (влажно праће).

ДУГОРОЧНЕ МЕРЕ

Смањивати број индивидуалних ложишта на чврста горива (дрво, угаљ), рад енергана система централног даљинског грејања изменити; наставити увођење гасификације. Озелењавање јавних површина (стварањем мини паркова).

Смањити фреквентност саобраћаја у градском језгру тако што ће се забранити саобраћај за тешке камионе.

ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ

за децембар 2011. године

Мерење и елаборирање нивоа комуналне буке у децембру 2011. године спроведено је у Крагујевцу дана 27.12. и 28.12.2011. године на задатом мерном месту, одређивањем меродавног нивоа буке за дан, вече и ноћ.

Мерење буке у животној средини извршено је у складу са следећим прописима: Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл. гласник РС", бр. 75/10), SRPS ISO 1996-2 Описивање, мерење и оцењивање буке у животној средини – одређивање нивоа буке у животној средини, Закон о заштити од буке у животној средини ("Сл. гласник РС", бр. 36/09).

Методологија

Одређивање вредности дневног и ноћног нивоа комуналне буке вршено је према прописаној методологији.

Мерење нивоа буке вршено је прецизним импулсним мерачем нивоа звука NOR-SONIC тип NOR 118. За једно трећинску октавну анализу буке коришћен је филтер сет. Калибрација је извршена пре и после самог мерења.

Пре одређивања нивоа комуналне буке, одређивани су микроклиматски услови, који су од значаја за меродавност резултата: температура ваздуха, релативна влажност ваздуха, ваздушни притисак и брзина ветра добијени су од локалне хидрометеоролошке станице, која је у саставу Републичког хидрометеоролошког завода

Мерење буке у комуналној средини извршено је на висини од 1,2m до 1,5m од површине терена, на удаљености најмање 3,5m од зидова објеката. Мерење буке којој су изложене зграде у насељима вршено је на 1 до 2m од фасаде.

Приликом мерења на отвореном простору одређена је и учесталост проласка лаких и тешких моторних возила.

РЕЗУЛТАТИ

Локација	Опис локација	Опис потенцијалних извора буке
1. О.Ш. "Светозар Марковић"	Мерно место је паркинг поред школе. Околни простор чине: објект школе, стамбени објекти и зграда "Призме" са једне стране, док са друге стране објект фирме "Ратко Митровић" (1 и 2 спрата) и приземни стамбени објекти.	Буку праве аутомобили који се крећу Кумановском улицом и деца из школског дворишта.
2. Хотел "Крагујевац"	Мерно место је паркинг простор који се налази између хотела "Крагујевац" и банке "Интеса". Околни простор поред ова два објекта чине, солитери (14 спратова) и улица Лепенички булевар.	Буку праве аутомобили.
3. Народни музеј	Мерно место је травната површина између зграде народног музеја и "Милошевог конака", а у правцу улице др Илије Коловића и Градске тржнице. Околни простор чине горе поменути објекти и зграда Прве крагујевачке Гимназије.	Буку праве аутомобили из улице Др Илије Коловића.
4. О.Ш. "Мома Станојловић".	Мерно место је плато испред школе, а у правцу улице Кнеза Михајла на растојању од 20 метара од исте. Околни простор чине са једне стране објекти школе и стамбено пословни простор троспратне зграде, док са друге стране улице су приземни објекти са локалима различите намене.	Буку праве аутомобили из улице Кнеза Михајла и деца из школског дворишта.
5. Музичка школа	Мерно место је плато испред музичке школе, а у правцу улице Кнеза Милоша. Околни простор чини објект школе (један спрат) са једне стране и приземни стамбени објекти са друге стране улице.	Буку праве аутомобили из улице Кнеза Милоша.
6. Диспанзер за жене	Мерно место је из дворишта приватног поседа у улици Светозара Марковића бр.34, а у правцу исте улице на растојању од 20 метара од ње. Околни простор чине приземни и троспратни стамбени објекти и објект Диспанзера за жене са друге стране улице.	Буку праве аутомобили.

Метеоролошки услови током мерења

У мерним интервалима углавном на свим локацијама временске прилике нису могле да угрозе одостојност мерења

Метеоролошки подаци за октобар 2011. године

Микроклиматска мерења	Дневне мерне серије			Ноћне мерне серије	
	09- 12 h	13 – 16 h	18 – 21 h	23 – 02 h	03 – 06 h
Време мерења					
Брзина ветра (m/s)	0	0	0	0	0
Температура (С)	2	4	2	2	1
Релативна влажност %	84	70	76	84	84
Атмосферски притисак (mbar)	1002	1000	999	1000	1011

Приказ мерења комуналне буке у три дневна и два ноћна интервала

МЕРНА МЕСТА	Дневне мерне серије				Ноћне мерне серије		
	09-12 h	13-16 h	18-21 h	Највиши дневни дозвољени нивои	23-02 h	03-06 h	Највиши ноћни дозвољени нивои
1. Улица Владике Николаја Велимировића	53	53	61	50	44	42	45
2. Језеро Бубањ	65	65	59	65	52	46	55
3. Раскрсница код "Делта парка"	57	58	51	50	44	44	40
4. Асфалтна база "Илићево"	71	66	67	65	63	60	55
5. Дечије обданиште у Илићеву	68	65	66	65	59	59	55
6. МЗ "Илићево"	61	62	64	60	53	52	50

КРИТЕРИЈУМИ ДОЗВОЉЕНИХ НИВОА БУКЕ

Критеријуми дозвољених нивоа буке могу се сагледавати са два аспекта:
Граничне вредности буке у затвореним просторијама

А) Боравишне просторије (спаваће и дневна соба) при затвореним прозорима **дан и вече 50 dB, ноћ 40 dB**

Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", бр. 72/10), Закон о заштити од буке у животној средини ("Сл. Гласник РС", бр. 36/2009) и према JUS U.16. 205 2007, SRPS ISO 1996-1 Део 1: Основне величине и поступци SRPS ISO 1996-2 Акустика – Опис и мерење буке животне средине – Део 2: Прикупљање података у вези са наменом земљишта

Б) Граничне вредности индикатора буке на отвореном простору, односе се на основне индикаторе буке и на меродавни ниво буке

Као меродавни ниво спољашње буке L_{req} у dB(A)

ЗАКЉУЧАК

На мерним местима број 2, 4 и 5 (магистрални путеви, главне саобраћајнице и раскрснице). Дневни нивои буке ПРЕЛАЗЕ граничну вредност буке у животној средини на мерним местима код школе Мома Станојловић и код Музичке школе, док не прелазе код хотел Крагујевца. Вечерњи нивои буке ПРЕЛАЗЕ граничну вредност буке у животној средини на мерним местима код школе Мома Станојловић и код Музичке школе, док не прелазе код хотел Крагујевца. Ноћни нивои буке ПРЕЛАЗЕ граничну вредност буке у животној средини на мерним местима код школе Мома Станојловић и код Музичке школе, док не прелазе код хотел Крагујевца.

На мерним местима број 1 (зоне поред школа).

Дневни нивои буке ПРЕЛАЗЕ граничну вредност буке у животној средини.

Вечерњи нивои буке ПРЕЛАЗЕ граничну вредност буке у животној средини.

Ноћни нивои буке НЕ ПРЕЛАЗЕ граничну вредност буке у животној средини.

На мерном месту број 3 (зона културно - историјских локалитета)

Дневни нивои буке ПРЕЛАЗЕ граничну вредност буке у животној средини.

Вечерњи нивои буке ПРЕЛАЗЕ граничну вредност буке у животној средини.

Ноћни нивои буке ПРЕЛАЗЕ граничну вредност буке у животној средини.

НАМЕНА ПОДРУЧЈА:

Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно – историјски локалитети, велики паркови **дан и вече 50 dB, ноћ 40 dB.**

Туристичка подручја, кампови и школске зоне **дан и вече 50 dB, ноћ 45 dB.**

Градски центар, занатска, трговачка, административно – управна зона са становима, зоне дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница **дан и вече 65 dB, ноћ 55 dB**

Пословно – стамбена подручја, трговачко – пословна подручја и дечја игралишта **дан и вече 60 dB, ноћ 50 dB.**

Чисто стамбено подручје **дан и вече 55 dB, ноћ 45 dB.**

Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда – на граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи

Мерно место

1

Измерена бука, према временском току припада променљивој буци, а према фреквенцијском садржају – широкопојасна, мерена и динамици FAST не садржи истакнути тон ни звучну информацију, те због тога нема потребе за корекцијом. Измерени су еквивалентни дневни нивои буке до 53 dB, вечерњи од 61 dB, а ноћни од 42 до 44 dB. Еквивалентни нивои буке су једнаки меродавном нивоу буке. Просечан број возила на сат лаких 41 / 0 тешких.

2

Измерена бука потиче од саобраћаја, према временском току припада променљивој буци, а према фреквенцијском садржају – широкопојасна, мерена и динамици FAST не садржи истакнути тон ни звучну информацију, те због тога нема потребе за корекцијом. Измерен је еквивалентни дневни ниво буке до 65 dB, вечерњи од 59 dB, а ноћни од 46 до 52 dB. Еквивалентни нивои буке су једнаки меродавном нивоу буке. Просечан број возила на сат лаких 26 / 0 тешких.

3

Измерена бука потиче од саобраћаја, према временском току припада променљивој буци, а према фреквенцијском садржају – широкопојасна, мерена и динамици FAST не садржи истакнути тон ни звучну информацију, те због тога нема потребе за корекцијом. Измерен је еквивалентни дневни ниво буке од 57 до 58 dB, вечерњи од 51 dB, а ноћни до 44 dB. Еквивалентни нивои буке су једнаки меродавном нивоу буке. Просечан број возила на сат лаких 92 / 4 тешких.

4

Измерена бука потиче од саобраћаја, према временском току припада променљивој буци, а према фреквенцијском садржају – широкопојасна, мерена и динамици FAST не садржи истакнути тон ни звучну информацију, те због тога нема потребе за корекцијом. Измерен је еквивалентни дневни ниво буке од 66 до 71 dB, вечерњи од 67, а ноћни од 60 до 63 dB. Еквивалентни нивои буке су једнаки меродавном нивоу буке. Просечан број возила на сат лаких 866 / 74 тешких.

5

Измерена бука потиче од саобраћаја, према временском току припада променљивој буци, а према фреквенцијском садржају – широкопојасна, мерена и динамици FAST не садржи истакнути тон ни звучну информацију, те због тога нема потребе за корекцијом. Измерен је еквивалентни дневни ниво буке од 65 до 68 dB, вечерњи од 66, а ноћни до 59 dB. Еквивалентни нивои буке су једнаки меродавном нивоу буке. Просечан број возила на сат лаких 640 / 18 тешких.

6

Измерена бука потиче од саобраћаја, према временском току припада променљивој буци, а према фреквенцијском садржају – широкопојасна, мерена и динамици FAST не садржи истакнути тон ни звучну информацију, те због тога нема потребе за корекцијом. Измерен је еквивалентни дневни ниво буке од 61 до 62 dB, вечерњи од 64 dB, а ноћни од 52 до 53 dB. Еквивалентни нивои буке су једнаки меродавном нивоу буке. Просечан број возила на сат лаких 355 / 11 тешких.

Тумачење меродавног нивоа спољне буке L_{Aeq} у dB(A) према стандарду SRPS ISO 1996 -1 Део 1: Основне величине и поступци SRPS ISO 1996 -2 Акустика – опис и мерење буке животне средине – Део 2: Прикупљање података у вези са наменом земљишта.

Датим стандардима утврђује се начин акустичког зонирања простора према намени.

Презентована прва фаза у изради Локалног плана управљања отпадом

Данас су презентовани резултати теренских активности, екипе предузећа Енвитецх, друштва за инжењеринг, услуге и посредовање из Београда које је носилац активности на изради локалног плана управљања отпадом за град Крагујевац. На презентацији су присуствовали представници Службе за заштиту животне средине, службе за комуналне послове, представници јавних комуналних предузећа који су истовремено могли давати своја запажања, примедбе и сугестије, а истовремено и учествовали у првој фази изради овог плана.

- На данашњем састанку након приказа теренских активности, урадили смо пресек стања, анализу и сумирали резултате за фазу која следи у изради локалног плана, а која је подразумевала обраду и усаглашавање са обрасцима и упућивањима ресорног министарства и Агенције за заштиту животне средине - рекао је Драган Маринковић, шеф Службе за заштиту животне средине.

Локални план управљања отпадом представља план активности у области комуналних делатности и заштите животне средине а у исто време процес и документ који прецизно дефинишу приоритети и план активности за њихову реализацију. Циљ израде овог документа је да се сагледа постојеће стање, идентификују генератори отпада, простори деградирани отпадом, постојећи капацитети за сакупљање и третман појединих врста отпада као и да се предложе правни приоритети, динамика и могући третмани комуналног отпада. Према речима Драгана Маринковића, град Крагујевац ће израдити свој план у наредних неколико месеци у сарадњи са Енвитецх-ом, ослањајући се на искуства других локалних самоуправа који су већ урадили план уз модификације, са циљем израде таквог плана који ће задовољити све законске обавезе али и заштитити интересе грађана у наредном периоду.

- Прва фаза у припреми израде локалног плана трајала је мало више од месец дана, следећа ће трајати нешто краће и онда следи кооперација са комуналним предузећима, индустријом, заинтересованим грађанима у циљу добијања докумената који ће давати конкретне и практичне смернице како ће се отпадом следећих десет година управљати у граду Крагујевцу - рекао је Душан Јаковљевић, директор предузећа Енвитецх из Београда.

Поред представника комуналних предузећа, удружења, службе за заштиту животне средине, састанку је присуствовао Зоран Јовановић, члан Градског већа за комуналну привреду и Срђан Матовић в.д. функције члана Градског већа за заштиту животне средине, одрживи развој и сарадњу са удружењима.

Стратегија одрживог развоја града Крагујевца

Комисија за израду Стратегије одрживог развоја града Крагујевца, на седници одржаној почетком децембра месеца, утврдила је Нацрт Стратегије одрживог развоја града Крагујевца 2012 - 2017. године и упућена је на јавну расправу до 15. децембра на коју су позвани да учествују сва правна и физичка лица која могу да узму учешћа као и да дају своје примедбе - рекла је Ана Радојевић, локални координатор.

Текст нацрта Стратегије одрживог развоја града Крагујевца 2012-2017. налази се на званичном сајту града Крагујевца као и на огласној табли а своје предлоге и примедбе могу да се доставе и у писаној форми локалном координатору у канцеларији 506 Зграде граде управе или на е-маил: odrzivirazvoj@kg.org.rs и aradojevic@kg.org.rs све до наведеног рока.

Процес израде Стратегије одрживог развоја града Крагујевца започео је 2009. године Скупштинском одлуком о приступању изради Стратегије. Током 2010. године урађена је социо-економска анализа града, а након тога секторске SWOT анализе као и анкета са грађанима. Након тога, чланови Градског форума за израду Стратегије су на основу анкета и визију града за следећих 20 година. Стратегија се ради за период 2012 - 2017. године. Након утврђених приоритета, одржаних састанака и поступно пролазећи кроз сваку наведену фазу, утврђен је нацрт овог стратешког документа. Тим поводом данас је одржана Јавна трибина о Нацрту Стратегије одрживог развоја града Крагујевца.

Нови закони из области заштите животне средине

У Скупштинској сали, у организацији Министарства животне средине, рударства и просторног планирања и Одељења за заштиту животне средине града Крагујевца, одржан једнодневни семинар намењен локалним инспекторима за заштиту животне средине као и представницима надлежних органа за издавање одређених дозвола о примени нових закона за заштиту животне средине који се тичу заштите ваздуха, управљања отпадом јонизујућег и нејонизујућег зрачења.

- Доношењем новог сета еколошких закона из области заштите животне средине и његовом децентрализацијом, јединице локалне самоуправе, надлежни органи добили су велики број поверених послова и надлежности, што значи да дозволе везане за рад стационарних извора издаје надлежни орган за послове заштите животне средине, а контролу ће вршити градски инспектори за заштиту животне средине - истакла је Славица Лекић, начелница инспекције у Одељењу за заштиту животне средине од загађивања Министарства ЖСРПП.

О децентрализацији закона из области заштите животне средине, упутствима за примену закона о заштити ваздуха, управљању аутоотпадом, Закону о заштити од јонизујућих и нејонизујућих зрачења као и о политици заштите земљишта у РС говорили су представници ресорног Министарства, а према речима шефа Одељења за заштиту животне средине, Драгана Маринковића упутства и недоумице везане за примену нових закона појашњени су данашњим семинаром.

- Нови закон је локалним јединицама и инспекторима доделио извесан број поверених послова и надлежности који су, због не тако прецизне дефинисања, представљали недоумице и нејасноће у примени али данашња обука и извештаји са терена, упутства за примену омогућуће брже и ефикасније пословање у овој области - рекао је Маринковић.

Експедиција на Јужни пол

Драган Јововић познати српски алпиниста, као члан руске експедиције започиње још један подвиг екстремно високог ризика - освајање скијама најјужније тачке планете - Јужног пола. Почетак експедиције планиран је за 1. јануар 2012. године када ће се екипа окупити у чилеанском граду Пунта Аренас. Све то уприличено је на стогодишњицу првог освајања Јужног пола од стране Роалда Амундсена и 110 година планинарства у Србији.

"У екипи се налазе три Руса, ја сам једини Србин који ће покушати да скијама дође до саме тачке Јужног пола, рекао је Драган Јововић. Ова експедиција сматра се изузетно тешком, дуготрајном и крајње неизвесном и управо је драж у томе. Темпретаура је веома ниска од - 20 до - 40, а мења се из сата у сат. Више од половине експедиција није било успешно, а прекидају се ако температура падне 60 степени испод нуле".

У питању је екстремно велики физички напор и то је најнегостољубивији врх - казао је др Драган Челиковић члан Планинарско Алпинистичког клуба "Крагујевац", много тежи од Северног пола. Јужни пол налази се на висини од 2800 метара надморске висине, средња температура је минус 30 степени, а влажност ваздуха је нула процената.

- *Изражавам дивљење и захвалност што се Драган Јововић одважно упушта у таква екстремна достигнућа* - истакао је Бранко Крсмановић члан Градског већа за омладину,

спорт и туризам. *Желим да експедиција буде успешно остварена јер је то својеврсна промоција Србије и Крагујевца, промоција ујорности и здраве животице. Том приликом Крсмановић је уручио Јововићу заставу града Крагујевца. Поред заставе свој града, Јововић са собом носи заставу свој Алпинистичког клуба, заставу Републике Србије и Таково осигурања.* Иначе, Јововић је учествовао у многобројним алпинистичким експедицијама и освојио врхове као што су Јонгсонг (7 462 м), Цхукунг Ри (5 565 м), Аконкагва (6 962 м) и Елбрус (5642 м).

КГ еко билтен (месечни билтен о стању животне средине у Крагујевцу)
је настао у сарадњи Службе за заштиту животне средине Града Крагујевца са
Институтом за јавно здравље - Крагујевац, удружењем грађана "Стаклено звоно" и
Архус центром - Крагујевац.

Билтен ће излазити средином месеца, а садржај ће обухватити информације о
квалитету животне средине, вести и догађаје за претходни месец.

ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА ЗАДУЖЕН ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ОДРЖИВИ РАЗВОЈ И
САРАДЊУ СА УДРУЖЕЊИМА

Др Срђан Матовић

Трг Слободе 3
34000 Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊУ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ
СРЕДИНЕ

Начелница управе : Бојана Дивац

СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Трг Слободе 3
034/306-178
www.kragujevac.rs

мр Драган Маринковић,
дипломирани биолог, шеф Службе за заштиту животне средине
Драгана Мркаљ
дипломирани биолог – еколог, самостални стручни сарадник
Драгана Новаковић
дипломирани хемичар, виши стручни сарадник
Небојша Обрадовић
дипломирани правник, самостални стручни сарадник

КГ ЕКО билтен
децембар 2011.
двадесетдруги број је изашао 20. 04. 2012. године

Издавач :

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине –
Служба за заштиту животне средине

Уређује : Удружење "Стаклено звоно"

Зорица Савић

Бојан Ранковић

Фотографије: Душко Ђорђевић, Бојан Ранковић

Билтен садржи податке преузете из извештаја Института за јавно
здравље – Крагујевац